

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2006/116/ES**ze dne 12. prosince 2006****o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících****(kodifikované znění)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 47 odst. 2 a články 55 a 95 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽²⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Směrnice Rady 93/98/EHS ze dne 29. října 1993 o harmonizaci doby ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících ⁽³⁾ byla podstatně změněna ⁽⁴⁾. Z důvodu srozumitelnosti a přehlednosti by měla být uvedená směrnice kodifikována.
- (2) Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl a Mezinárodní úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a záznamů rozhlasových organizací (Římská úmluva) stanovují pouze minimální dobu ochrany práv, ke kterým se vztahují, přičemž smluvními státy poskytnutí možnost, aby tyto doby prodloužily. Určité členské státy tuto možnost využily. Určité členské státy navíc k Římské úmluvě dosud nepřistoupily.
- (3) V důsledku toho existují rozdíly mezi vnitrostátními právními předpisy, které upravují dobu ochrany autorského práva a práv s ním souvisejících, které brání volnému pohybu zboží a služeb a narušují soutěž na společném trhu. Proto by s přihlédnutím k hladkému fungování vnitřního trhu měly být harmonizovány právní předpisy členských států, aby se doby ochrany v celém Společenství sjednotily.
- (4) Je důležité vymezit nejen dobu ochrany jako takovou, ale také určitá prováděcí ustanovení, jako je den, od kterého se doba ochrany počítá.

(5) Ustanoveními této směrnice by nemělo být dotčeno použití čl. 14bis odst. 2 písm. b), c) a d) a odst. 3 Bernské úmluvy členskými státy.

(6) Minimální doba ochrany stanovená Bernskou úmluvou, a to život autora a 50 let po jeho smrti, byla zamýšlena tak, aby poskytla ochranu autorovi a prvním dvěma generacím jeho potomků. Průměrná délka života ve Společenství se prodloužila do té míry, že tato doba není dostatečná k tomu, aby pokryla dvě generace.

(7) Některé členské státy poskytly dobu ochrany delší než 50 let po smrti autora, aby vyrovnaly vliv světových válek na využití autorových děl.

(8) K ochraně práv souvisejících zavedly některé členské státy dobu ochrany 50 let po oprávněném vydání nebo oprávněném sdělení veřejnosti.

(9) Diplomatická konference konaná pod záštitou Světové organizace pro duševní vlastnictví (WIPO) v prosinci roku 1996 vedla k přijetí Smlouvy WIPO o výkonech výkonných umělců a o zvukových záznamech, která se zabývá ochranou výkonných umělců a výrobců zvukových záznamů. Tato smlouva významně aktualizuje mezinárodní ochranu souvisejících práv.

(10) Zachování nabytých práv je jednou z obecných právních zásad chráněných právním řádem Společenství. Proto doby ochrany autorského práva a práv s ním souvisejících zavedené právem Společenství nemohou mít za následek snížení ochrany, kterou nositelé práv ve Společenství před vstupem v platnost směrnice 93/98/EHS požívali. Za účelem zachování dopadů přechodných opatření na minimální úrovni a umožnění řádného fungování vnitřního trhu, by doba ochrany měla být stanovena na delší lhůtu.

(11) Úroveň ochrany práva autorského a práv s ním souvisejících by měla být zvýšena, protože tato práva jsou pro duševní tvorbu zásadní. Jejich ochrana také zajišťuje udržení a vývoj tvořivosti v zájmu autorů, kulturních odvětví, spotřebitelů a společnosti jako celku.

⁽¹⁾ Stanovisko ze dne 26. října 2006 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

⁽²⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 12. října 2006 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 30. listopadu 2006.

⁽³⁾ Úř. věst. L 290, 24.11.1993, s. 9. Směrnice ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES (Úř. věst. L 167, 22.6.2001, s. 10).

⁽⁴⁾ Viz přílohu I část A.

- (12) Za účelem zavedení vysoké úrovně ochrany, která bude současně splňovat požadavky vnitřního trhu a uspokojovat potřebu zavést právní prostředí, které bude napomáhat k harmonickému rozvoji literární a umělecké tvorby ve Společenství, by měla být doba ochrany autorského práva harmonizována na 70 let po smrti autora nebo 70 let poté, co byla oprávněně sdělena veřejnosti a u práv souvisejících 50 let po události, od které lhůta běží.
- (13) Souborná díla jsou chráněna podle čl. 2 odst. 5 Bernské úmluvy, pokud na základě jejich výběru a uspořádání jejich obsahu tvoří duševní výtvor. Tato díla jsou chráněna jako taková, aniž je dotčeno autorské právo ke každé součásti, která tvoří součást takového souborného díla. Proto může být zvláštní doba ochrany použita na díla, která tvoří součást souborného díla.
- (14) Ve všech případech, kdy je jedna nebo více fyzických osob identifikována jako autor, by měla být doba ochrany počítána od jejich smrti. Otázka autorství celého díla nebo jeho části je skutkovou otázkou, o které mají rozhodovat vnitrostátní soudy.
- (15) Doba ochrany by měla být počítána od 1. ledna roku, který následuje po příslušné události tak, jak je uvedeno v Bernské a Římské úmluvě.
- (16) Ochrana fotografií je v členských státech upravena rozdílně. Fotografické dílo je ve smyslu Bernské úmluvy považováno za původní dílo, pokud se jedná o autorův vlastní duševní výtvor, který odráží jeho osobnost, přičemž se neberou v úvahu žádná jiná kritéria, například hodnota nebo účel. Ochrana ostatních fotografií by měly upravovat vnitrostátní právní předpisy.
- (17) Za účelem zabránění rozdílům v době ochrany týkající se souvisejících práv je nezbytné stanovit stejný časový bod, od kterého se počítá doba v celém Společenství. Výkon, záznam, přenos a oprávněně sdělení veřejnosti, to znamená prostředky, kterými se předmět práva souvisejícího s právem autorským stává obecně vnímatelný osobám všemi příslušnými způsoby, by měly být vzaty v úvahu pro výpočet doby ochrany bez ohledu na zemi, kde se tento výkon, záznam, přenos, oprávněně vydání nebo oprávněně sdělení veřejnosti uskutečňuje.
- (18) Práva vysílacích organizací k jejich vysílání by neměla být časově neomezená, ať již jde o vysílání po drátě nebo bezdrátové vysílání, pomocí kabelu nebo prostřednictvím družice. Je proto nezbytné, aby doba ochrany běžela pouze od prvního přenosu konkrétního vysílání. Tomuto ustanovení je třeba rozumět tak, že vylučuje, aby nová doba běžela v případech, kdy vysílání je totožné s předešlým vysíláním.
- (19) Členské státy by měly mít volnost zachovat nebo zavést jiná práva související s právem autorským, zejména pokud jde o ochranu kritických a vědeckých vydání. Za účelem zajištění transparentnosti na úrovni Společenství je však nezbytné, aby členské státy, které zavádějí nová práva související s právem autorským, o nich uvědomily Komisi.
- (20) Mělo by se jasně stanovit, že se tato směrnice nevztahuje na osobnostní práva.
- (21) U děl, jejichž zemí původu je ve smyslu Bernské úmluvy třetí země a jejichž autor není státním příslušníkem členského státu Společenství, by se mělo použít srovnání dob ochrany za předpokladu, že doba přiznávaná ve Společenství nesmí být delší, než je doba stanovená v této směrnici.
- (22) Pokud nositel práv, který není státním příslušníkem členského státu Společenství, má nárok na ochranu podle mezinárodních smluv, měla by doba ochrany souvisejících práv být stejná jako doba stanovená touto směrnicí. Nesmí však být delší než doba, která je stanovena třetí zemí, které je nositel práv státním příslušníkem.
- (23) Srovnání dob ochrany v členských státech by se nemělo dostat do konfliktu s jejich mezinárodními závazky.
- (24) Členské státy by měly mít volnost přijmout ustanovení o výkladu, změnách a dalším plnění smluv o využívání chráněných děl a jiných předmětů, které byly uzavřeny před prodloužením doby ochrany vyplývajícím z této směrnice.
- (25) Úcta k nabytým právům a oprávněná očekávání tvoří součást právního řádu Společenství. Členské státy mohou zejména stanovit, že za určitých okolností nemusí autorské právo a práva s ním související, která se podle této směrnice obnoví, zavazovat k placení osoby, které v dobré víře přikročily k využívání děl v době, kdy taková díla byla volná.
- (26) Touto směrnicí by neměly být dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení směrnic ve vnitrostátním právu a jejich použitelnost stanovených v příloze I části B,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

Článek 1

Trvání autorského práva

1. Práva autora literárního nebo uměleckého díla ve smyslu článku 2 Bernské úmluvy trvají po dobu autorova života a 70 let po jeho smrti bez ohledu na den, kdy bylo dílo oprávněně sděleno veřejnosti.

2. U díla spoluautorů se doba stanovená v odstavci 1 počítá od smrti posledního žijícího autora.

3. U anonymních děl či pseudonymních děl trvá doba ochrany 70 let od oprávněného sdělení díla veřejnosti. Pokud však autorem přijatý pseudonym nevzbuzuje žádné pochyby o jeho totožnosti, nebo pokud autor odhalí svou totožnost během doby uvedené v první větě, řídí se doba ochrany podle odstavce 1.

4. Pokud členský stát přijme zvláštní ustanovení o autorském právu pro díla kolektivní nebo o právnické osobě označené za nositele práv, počítá se doba ochrany podle ustanovení odstavce 3, s výjimkou případů, kdy fyzické osoby, které vytvořily dílo jako takové, jsou označeny jako takové ve verzích díla, které byly sděleny veřejnosti. Tímto odstavcem nejsou dotčena práva identifikovaných autorů, jejichž identifikovatelné příspěvky jsou obsaženy v takových dílech, na jejichž příspěvky se odstavce 1 nebo 2 vztahuje.

5. V případě, že dílo je vydáno ve svazcích, po částech, číslech nebo epizodách a doba ochrany běží od doby, kdy dílo bylo oprávněně sděleno veřejnosti, běží doba ochrany pro každou takovou část samostatně.

6. V případech děl, u kterých se doba ochrany nepočítá od smrti autora nebo autorů, a která nebyla oprávněně sdělena veřejnosti v průběhu sedmdesáti let od jejich vytvoření, ochrana skončí.

Článek 2

Kinematografická a audiovizuální díla

1. Hlavní režisér kinematografického nebo audiovizuálního díla se považuje za jeho autora nebo jednoho z autorů. Členské státy mohou označit i jiné spoluautory.

2. Doba ochrany kinematografických nebo audiovizuálních děl končí 70 let po smrti poslední z těchto žijících osob, bez ohledu na skutečnost, zda jsou tyto osoby označeny za spoluautory: hlavního režiséra, autora scénáře, autora dialogu a skladatele hudby, která byla zvláště vytvořena pro užití v kinematografickém nebo audiovizuálním díle.

Článek 3

Trvání práv souvisejících s právem autorským

1. Práva výkonných umělců uplynou za 50 let ode dne podání výkonu. Pokud je však záznam výkonu oprávněně vydán nebo oprávněně sdělen veřejnosti v průběhu této doby, uplynou práva za 50 let ode dne, kdy došlo k prvnímu takovému vydání nebo prvnímu takovému sdělení veřejnosti, a to podle toho, která událost nastane dříve.

2. Práva výrobců zvukových záznamů uplynou za 50 let po pořízení záznamu. Pokud je však zvukový záznam oprávněně vydán v průběhu této doby, uvedená práva uplynou za 50 let ode

dne, kdy došlo k prvnímu takovému vydání. Pokud během doby uvedené v první větě nedojde k žádnému oprávněnému vydání a pokud byl během této doby zvukový záznam oprávněně sdělen veřejnosti, uvedená práva uplynou za 50 let ode dne, kdy došlo k prvnímu takovému sdělení veřejnosti.

Tento odstavec však nemůže mít za účinek obnovení ochrany práv výrobců zvukových záznamů, která po uplynutí ochranné lhůty, jež jim byla přiznána podle čl. 3 odst. 2 směrnice 93/98/EHS ve znění před změnou provedenou směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti, nebyla již chráněna ke dni 22. prosince 2002.

3. Práva výrobců prvotního záznamu filmu uplynou za 50 let od pořízení záznamu. Pokud však byl film v průběhu této doby oprávněně vydán nebo oprávněně sdělen veřejnosti, potom práva uplynou za 50 let ode dne prvního takového vydání nebo prvního sdělení veřejnosti, a to podle toho, která z těchto skutečností nastane dříve. „Filmem“ se rozumí kinematografické nebo audiovizuální dílo nebo pohyblivé obrazové sekvence bez ohledu na to, zda jsou doprovázeny zvukem či nikoliv.

4. Práva vysílacích organizací uplynou za 50 let ode dne prvního vysílání, ať již jde o vysílání po drátě nebo bezdrátové vysílání, pomocí kabelu nebo prostřednictvím družice.

Článek 4

Ochrana dosud nezveřejněných děl

Každá osoba, která po uplynutí autorskoprávní ochrany poprvé oprávněně vydá nebo oprávněně sdělí veřejnosti dosud nezveřejněné dílo, požívá ochrany na úrovni majetkových práv autorských. Doba ochrany takových práv trvá 25 let ode dne, kdy bylo dílo oprávněně vydáno nebo oprávněně sděleno veřejnosti.

Článek 5

Kritická a vědecká vydání

Členské státy mohou chránit kritická a vědecká vydání děl, která se stala z hlediska práva autorského volná. Maximální doba ochrany takových práv činí 30 let ode dne, kdy bylo takové vydání poprvé oprávněně vydáno.

Článek 6

Ochrana fotografií

Fotografie, které jsou původní v tom smyslu, že jsou autorovým vlastním duševním výtvořem, jsou chráněny podle článku 1. Na rozhodování o jejich způsobilosti k ochraně se nepoužijí žádná další kritéria. Členské státy mohou stanovit i ochranu ostatních fotografií.

Článek 7

Ochrana ve vztahu ke třetími zemím

1. Pokud je zemí původu díla ve smyslu Bernské úmluvy třetí země a autor díla není státním příslušníkem členského státu Společenství, uplyne doba ochrany poskytovaná členskými státy v den, kdy uplyne ochrana přiznávaná v zemi původu díla, nemůže však být delší, než je doba stanovená v článku 1.

2. Doba ochrany stanovená v článku 3 se vztahuje také na nositele práv, kteří nejsou státními příslušníky členského státu Společenství, pokud jim členské státy ochranu poskytují. Aniž jsou dotčeny mezinárodní závazky členských států, doba ochrany přiznávaná členskými státy však uplyne nejpozději v den uplynutí ochrany přiznávané v zemi, které je nositel práv státním příslušníkem, a nesmí být delší než doba stanovená v článku 3.

3. Členské státy, které k 29. říjnu 1993 přiznaly, zejména v souladu s jejich mezinárodními závazky, delší dobu ochrany, než je ta, která vyplývá z ustanovení odstavců 1 a 2, mohou zachovat tuto ochranu až do uzavření mezinárodních smluv o době ochrany autorského práva nebo práv s ním souvisejících.

Článek 8

Počítání dob

Doby stanovené v této směrnici se počítají od 1. ledna roku následujícího po události, od které běží.

Článek 9

Osobnostní práva

Tato směrnice se nedotýká předpisů členských států upravujících osobnostní práva.

Článek 10

Přechodná ustanovení

1. Pokud doba ochrany, která je delší než odpovídající doba stanovená v této směrnici, již začala běžet v členském státě k 1. červenci 1995, nezpůsobí tato směrnice zkrácení doby ochrany v uvedeném členském státě.

2. Doba ochrany stanovená v této směrnici se vztahuje na všechna díla a předměty ochrany, které byly chráněny alespoň v jednom členském státě v den uvedený v odstavci 1 podle vnitrostátních předpisů o autorském právu nebo právech s ním souvisejících, nebo které splňují podmínky ochrany podle směrnice [Rady 92/100/EHS ze dne 19. listopadu 1992 o právu na pronájem a půjčování a o některých právech v oblasti duševního vlastnictví souvisejících s autorským právem] ⁽¹⁾.

3. Touto směrnici nejsou dotčena žádná využívání uskutečněná přede dnem uvedeným v odstavci 1. Členské státy přijmou nezbytná ustanovení zejména na ochranu práv nabytých třetími osobami.

4. Členské státy nejsou povinny používat čl. 2 odst. 1 na kinematografická nebo audiovizuální díla, která byla vytvořena před 1. červencem 1994.

Článek 11

Oznámení a sdělení

1. Členské státy oznámí Komisi bez odkladu všechny návrhy právních předpisů týkajících se zavedení nových souvisejících práv včetně hlavních důvodů pro jejich zavedení a zamýšlenou dobu ochrany.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 12

Zrušující ustanovení

Směrnice 93/98/EHS se zrušuje, aniž jsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení směrnic ve vnitrostátním právu a jejich použitelnost stanovených v příloze I části B.

Odkazy na zrušenou směrnici se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze II.

Článek 13

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 346, 27.11.1992, s. 61. Směrnice naposledy pozměněná směrnicí 2001/29/ES.

Článek 14

Ve Štrasburku, 12. prosince 2006.

Určení

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda nebo předsedkyně*

Tato směrnice je určena členskými státy.

J. BORRELL FONTELLES

M. PEKKARINEN

PŘÍLOHA I

ČÁST A

Zrušená směrnice a její následné změny

Směrnice Rady 93/98/EHS
(Úř. věst. L 290, 24.11.1993, s. 9)

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES
(Úř. věst. L 167, 22.6.2001, s. 10)

Pouze čl. 11 odst. 2

ČÁST B

Lhůty pro provedení ve vnitrostátním právu a použitelnost

(uvedené v článku 12)

Směrnice	Lhůta pro provedení	Datum použitelnosti
93/98/EHS	1. července 1995 (články 1 až 11)	19. listopadu 1993 (článek 12) nejpozději 1. července 1997, pokud se týče čl. 2 odst. 1 (čl. 10 odst. 5)
2001/29/ES	22. prosince 2002	

PŘÍLOHA II
SROVNÁVACÍ TABULKA

Směrnice 93/98/EHS	Tato směrnice
Články 1 až 9	Články 1 až 9
Čl. 10 odst. 1 až 4	Čl. 10 odst. 1 až 4
Čl. 10 odst. 5	—
Článek 11	—
Článek 12	Čl. 11 odst. 1
Čl. 13 odst. 1 první pododstavec	—
Čl. 13 odst. 1 druhý pododstavec	—
Čl. 13 odst. 1 třetí pododstavec	Čl. 11 odst. 2
Čl. 13 odst. 2	—
—	Článek 12
—	Článek 13
Článek 14	Článek 14
—	Příloha I
—	Příloha II